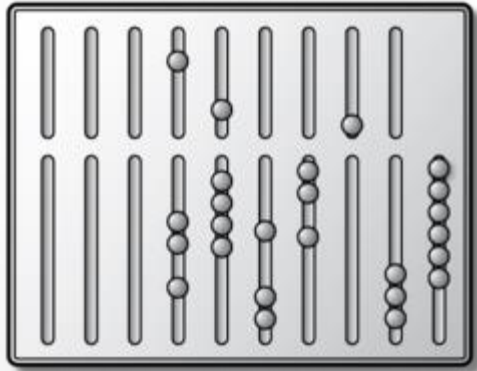

TRUMPA KOMPIUTERIO ISTORIJA

PARENGĖ INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ IR
MATEMATIKOS MOKYTOJAS
RIČARDAS ŽILINSKAS

ABAKAS

PIRMIEJI SKAIČIAVIMO ĮRENGINIAI (ABAKAI) BUVO SUKURTI DAR 3000 METŲ PRIEŠ MŪSŲ ERĄ. YRA ŽINOMA, KAD MECHANINIUS ĮRENGINIUS, SKIRTUS NAVIGACINIAMS SKAIČIAVIMAMS, BANDĖ KURTI SENOVĖS GRAIKAI. ŠIUOLAIKINIŲ KOMPIUTERIŲ ISTORIJA GALI BŪTI PRADEDAMA NUO 1502 M. VOKIEČIŲ LAIKRODININKO PETERIO HENLEINO SUKURTO LAIKRODŽIO, VEIKUSIO KAIP 12 SKILČIŲ SUMATORIUS. PIRMAS MATEMATINIAMS SKAIČIAVIMAMS SKIRTAS ĮRENGINYS BUVO 1617 M. WILLIAM'Ų OUGHTRED'Ų SUKURTA LOGARITMINĖ LINIUOTĖ (PRIMITYVUS ANALOGINIS KOMPIUTERIS).

PASKALINA

PASKALINA (DAR VADINAMA „**PASKALIO SKAIČIUOTUVU**“) – VIENA IŠ TOBULESNIŲ MECHANINIŲ SKAIČIAVIMO MAŠINŲ, IŠLIKUSIŲ IKI ŠIŲ DIENŲ IR TURĖJUSIŲ DIDELĘ ĮTAKĄ KITIEMS MOKSLININKAMS. 1642 M. JĄ SUKŪRĖ PRANCŪZŲ MOKSLININKAS BLEZAS PASKALIS.

BLEZAS PASKALIS

- **BLAISE PASCAL (BLEZAS PASKALIS;** 1623 M. BIRŽELIO 19 D. – 1662 M. RUGPJŪČIO 19 D.) – PRANCŪZŲ FILOSOFAS, MATEMATIKAS, FIZIKAS.
- GIMĖ KLERMONTE, PRANCŪZIJOJE. DAR VAIKYSTĖJE LAIKYTAS MATEMATIKOS GENIJUMI, BŪDAMAS 16 METŲ, SUKŪRĖ KŪGIO PJŪVIO TEORIJA, PO TREJŲ METŲ SUKONSTRAVO SKAIČIAVIMO MAŠINĄ, 1647 METAIS ATRADO HIDRAULINIO PRESO VEIKIMO PRINCIPĄ, TAIP PAT GALIMYBĘ BAROMETRU MATUOTI ORO SLĖGĮ.

MECHANINIS SUDĖTIES ĮRENGINYS

PIRMUOJU ĮTAISU, KURĮ GALIMA LAIKYTI KOMPIUTERIU DABARTINE SAMPRATA, REIKĖTŲ LAIKYTI EKSCENTRIŠKO ANGLŲ MATEMATIKO IR IŠRADĖJO ČARLZO BABIDŽO PASIŪLYMĄ (1822 M.) SUKURTI SKIRTUMŲ MAŠINĄ. JI IŠ KITŲ TO METO SKAIČIUOTUVŲ IŠSISKYRĖ TUO, KAD SAVO MECHANIZME TURĖJO UŽPROGRAMUOTAS MATEMATIKOS TAISYKLES. 1840 M. Č. BABIDŽAS SUKURIA IR UNIVERSALIĄ PROGRAMUOJAMĄ ANALITINĘ MAŠINĄ, KURI LIKO NEĮGYVENDINTA. SU ŠIA MAŠINA SIEJAMA IR PROGRAMAVIMO ISTORIJS PRADŽIA – LORDO BYRONO DUKTĖ, GRAFIENĖ AUGUSTA ADA LOVELACE, PASKELBIA KELIS VEIKALUS APIE ŠIO KOMPIUTERIO PROGRAMAVIMĄ.

ZUSE Z3 KOPIJA DEMONSTRUOJAMA VOKIETIJOS MUZIEJUJE MIUNCHENE

- PIRMIEJI ELEKTROMECHANINIAI KOMPIUTERIAI BUVO SUKURTI VOKIETIJOJE (1936–1941 M. KONRADO CŪZĖS SUKURTI KOMPIUTERIAI Z1, Z2 IR Z3) IR JAV (1939–1941 M. DŽONO ATANASOFF’O ELEKTRONINIAI SUMATORIAI).
- **KONRADAS CŪZĖ** (VOK. *KONRAD ZUSE*, 1910 M. BIRŽELIO 22 D. BERLYNE – 1995 M. GRUODŽIO 18 D. HIUNFELDE, NETOLI FULDOS) – VOKIEČIŲ INŽINIERIUS, NEOFICIALUS PIRMOJO ŠIUOLAIKINIUS PRINCIPUS ATITINKANČIO KOMPIUTERIO KŪRĖJAS, PIRMOSIOS ALGORITMINĖS KALBOS AUTORIS, SKAITMENINĖS VISATOS IDĖJOS PRADININKAS.

1943 METŲ KOMPIUTERIS ENIAC

PIRMAS UNIVERSALUS, PRAKTINIAMS SKAIČIAVIMAMS PANAUDOTAS
SKAITMENINIS KOMPIUTERIS (BEJE, NE DVEJETAINIS, O DEŠIMTAINIS)
BUVO ENIAC (1946 M., JAV)

KOMPIUTERIS. KAS TAI?

- **KOMPIUTERIS** – SKAIČIAVIMO MAŠINA, SKIRTA PRIIMTI, APDOROTI IR PATEIKTI DUOMENIS.
- **KOMPIUTERIS** NETURI INTELEKTO.
- **KOMPIUTERIS** NEGALI PRIIMTI SAVARANKIŠKŲ SPRENDIMŲ.
- **KOMPIUTERIS** NEGALI DARYTI KLAIDŲ.
- **KOMPIUTERIŲ** GALIMYBĖS IR ĮVAIROVĖ PRIKLAUSO NUO PROGRAMINĖS ĮRANGOS, KURI GALI ATLIKTI DAUG OPERACIJŲ.